

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

Quæstio I. Quid, & quotuplex sit Beneficium Ecclesiasticu[m]?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

Dist. 1. Quest. 1. Quid, & quotuplex sit Beneficium Ecclesiast. 681
cientes, meritò etiam in Theologia Morali discutiuntur, ne cul-
pabilis eorum ignorantia multorum peccatorum origo sit,
& fomentum.

DISTINCTIO I.

De Beneficijs Ecclesiasticis, eorùmque
Collatione.

QUÆSTIO I.

Quid, & quotuplex sit Beneficium Ecclesia-
sticum?

2. **B**eneficium generatim sumptum aliud non est, quàm be- ^{Beneficium}
nevola actio tribuens gaudium capientibus: quo modo ^{generatim}
comprehendit quodlibet Beneficium, tam laicale, quàm ^{Quomodo}
Ecclesiasticum. In proposito sermo est de solis Beneficijs Eccle- ^{in proposito}
siasticis, quæ autoritate Ecclesiæ sunt instituta, atque conferri so- ^{sumatur?}
lent Clericis propter officia spiritualia, & honestam eorundem
sustentationem, ne alioquin in opprobrium Ordinis Clericalis
mendicare, vel negotiari cogantur; simulque, ut adim-
pleatur illud Apostoli 1. Corinth. 9. *Qui altari deserviunt, cum al-*
tari participant.

3. **CONCL. I.** *Beneficium Ecclesiasticum*, est jus perpetuum ^{Beneficium}
percipiendi fructus ex bonis Ecclesiasticis, propter aliquod offi- ^{Ecclesiasti-}
cium spirituale, personæ Ecclesiasticæ autoritate Ecclesiæ con- ^{cum, quid?}
stitutum. Ita in re Doctores communiter.

4. Tria siquidem in Beneficio Ecclesiastico distinguuntur. ^{Tria in eo}
Primum, est officium aliquod spirituale, utpurà obligatio recitandi ^{distinguan-}
Horas Canonicas, deserviendi alicui Ecclesiæ, administrandi ^{tur.}
Sacramenta, celebrandi certas Missas, &c. Et hoc est omninò
spirituale, non tamen est Beneficium, sed fundamentum & cau-
sa Beneficij Ecclesiastici; nam propter officium datur Beneficium,
c. ult. de Rescriptis in 6. Secundum, est jus percipiendi fructus ex bo-
nis Ecclesiasticis; & hoc jus propriè dicitur Beneficium; estque
spirituale, quia oritur ex spirituali officio. Tertium, sunt ipsi
fructus percipiendi ex bonis Ecclesiasticis, id est, ex bonis Deo dicatis,
atque

atque Ecclesiæ donatis : Et hi sunt quid temporale , licetque venduntur absque labe Simonæ , prout patet in fructibus Decimarum.

Quomodo fit jus perpetuum ?

5. Additur in data definitione, *jus perpetuum*. Quia de natura Beneficij Ecclesiastici est, ut institutum perpetuò duret, & non conferatur ad certum duntaxat tempus, sed regulariter ad totam vitam Beneficiarij; adeoque Beneficiarius in eo intituletur, seu investiat, *arg. c. Sanctorum, dist. 70. ibi: In qua Ecclesia quilibet titulus est, in ea perpetuò perseveret.*

Ejus Laicus est incapax.

6. Et subjungitur, *persona Ecclesiastica*. Quia Laicus est incapax Beneficij Ecclesiastici: ante omne enim Beneficium requiritur prævius Clericatus, seu prima saltem Tonsura, adeò ut sine eo quis ad Beneficium possidendum sit inhabilis; nam generaliter Laici spiritualia possidere non possunt, *c. Causam de Prescript. & alibi.*

Debet constitui auctoritate Ecclesiæ.

7. Dicitur ultimò, *authoritate Ecclesia constitutum*. Quia Beneficia non nisi auctoritate Ecclesiæ institui, seu erigi possunt. Unde si quis certas Missas, vel etiam Anniversarium, in perpetuum fundaverit, nisi simul approbatio Episcopi accesserit, non erit Beneficium, sed tantum pia donatio, vel Legatum pium. Barboza *lib. 3. Juris Ecclesiast. univ. cap. 4. num. 16.* Engel, & alij.

Beneficia Ecclesiastica majora,

8. CONCL. II. Beneficia Ecclesiastica variè dividuntur. Ita omnes, & patet inductione. In primis enim Beneficia alia sunt *Majora*; ut Papat, Patriarchatus, Cardinalatus, Archiepiscopatus, Episcopatus; quibus addunt Abbatiam; nam Abbates in suos *quasi Episcopalem jurisdictionem* obtinent. *c. Abbates, de Privileg. in 6.* Et hæc communi nomine Beneficij, ac nisi secùs exprimat, comprehendendi non solent, cum sint *Culina Dignitatum*, prout appellantur *cap. Venerabilis de Præbendis*. Alia dicuntur *Beneficia Minora*; ut sunt cætera prædictis inferiora.

Et minora, Regularia, & Sæcularia.

9. Deinde Beneficia alia sunt *Regularia*, alia *Sæcularia*. Illa sunt, quæ solis Regularibus competunt, aut pro ipsis tantum instituta fuerunt: ut Abbatia, Prioratus, &c. *Sæcularia* econtrà censentur, quæ sunt addita, seu debita sæcularibus Clericis; id est, illis, qui nullam Regulam ex Ordinibus ab Ecclesia approbati sunt professi, sed in sæculo existentes serviunt Deo sub Statu Clericali. Et de hac divisione loquitur illud receptum Canonistarum: *Sæcularia Beneficia sæcularibus, & regularia regularibus sunt*

con-

conferenda, c. Cum ad nostram. & c. Officij. de Electione, juncto Concilio Trid. Sess. 14. de Reform. cap. 10. Intellige, nisi causâ necessitatis exigente, deque consensu Superiorum, aliud fieri expediat.

10. Rursum alia sunt Beneficia curata, quæ videlicet curam animarum habent annexam: qualia habent Parochi, &c. Alia dicuntur Beneficia non curata, seu quibus nulla ejusmodi animarum cura est annexa: & in dubio Beneficium censetur non curatum, ac proinde asserenti curatum, incumbit hujus probatio.

11. Insuper Beneficia Ecclesiastica juxta triplicem modum, quo communiter conferri solent, dividuntur in collativa seu libera, in patronata, & in electiva. Beneficia electiva vocantur, quæ conferuntur per electionem legitimè celebratam, atque à Superiore confirmatam. Patronata, quæ ad Patroni præviam præsentationem, & subsequatam institutionem à Prælato factam conferuntur. Seu brevius: Patronata sunt, quæ subsunt Juri patronatus. Tandem Beneficia collativa, seu libera appellantur, quæ per liberam Superioris collationem sine prævia Capitulari electione, vel alterius præsentatione conferuntur.

12. Beneficia ulterius dividuntur in patrimonialia, & non patrimonialia. Patrimonialia dicuntur, non quòd patrimonij naturam seu rationem habeant (nam successiones in Beneficijs Ecclesiasticis semper iniquæ, detestabiles, & Sacris Canonibus inimicæ reputantur, c. Accepimus. de Pactis, & c. Ad extirpandas successiones. de Filijs Presbyt.) sed quia juxta Fundatoris institutionem non possunt conferri, nisi Clericis ex tali patria, loco, vel Parochia oriundis. Beneficia non patrimonialia vicissim sunt, quæ cuilibet digno, undecunque oriundo, conferri valent.

13. Beneficia tandem alia dicuntur manualia, alia non manualia. Prioris generis sunt ea, quæ ad nutum conferentis avocari possunt; & propterea etiam appellantur Beneficia revocabilia. Sed hæc non sunt propriè dicta Beneficia, cum de se non sint perpetua. Beneficia non manualia e contra sunt, quæ semel collata amplius adimi non possunt, nisi certis de causis à Jure expressis.

14. Quæres, quid sit Dignitas, Personatus, & Officium, & an differant? Resp. I. Hujusmodi vocabula quandoque sumuntur pro synonymis, prout liquet ex c. Cum accessissent, de Constitut.

R r r r 3

stius. tant ?

684 *Tract. XI. De Beneficijs, Jure patronatus, & Decimis. Dist. I.*
fitur. ubi idem Primicerius primò appellatur *Personatus*, dein-
de *Dignitas*, & tandem *Officium*. Unde in horum vocabulorum
usu attendendam esse locorum consuetudinem, passim notant
Doctores, ut Vallensis *tit. de Præbendis, n. 7.* Pirhing. *cod. n. 10.* &
alij.

Strictè quid
sit Digni-
tas,

15. Resd. II. Strictè loquendo prædicti termini inter se dif-
ferunt: nam *Dignitas*, est præcedentia cum jurisdictione; *Per-
sonatus* verò, præcedentia sine jurisdictione. Unde ea Beneficia
censentur *Dignitates*, quæ habent annexam præminentiam, at-
que administrationem rerum Ecclesiasticarum cum imperio &
jurisdictione; & quidem (ut notat Sylvester. *¶. Dignitas, num.
1.*) in Foro externo contentioso: ut Præpositura, Decanatus,
Archidiaconatus, Abbatia. Fatendum tamen, *Dignitatem* et-
iam noniri posse ex institutione: ut si in institutione Beneficij cau-
tum fuerit, quòd sit *Dignitas*. Item ex consuetudine: nam si de
consuetudine Ecclesiæ aliqua reputetur *Dignitas*, licet de Jure
non sit talis, tamen *Dignitas* censi debet.

Personatus,
&

16. *Personatus*, propriè accipiendo hunc terminum, est præ-
cedentia sine jurisdictione: qualem habere censetur ille, qui præ-
cæteris Canonicis sui ordinis locum magis honorificum in Cho-
ro, in Capitulo, in Processionibus, & hujusmodi, obtinet. Unde
Beneficium illud, cui talis præminentia sedis, & præcedentiæ ab-
que jurisdictione annexa est, dicitur esse *Personatus*.

Officium?

17. *Officium* tandem est administratio rerum Ecclesiastica-
rum sine alia speciali præcedentia, vel jurisdictione: qualem ad-
ministrationem habent Sacrista, Custos, Thesaurarius, & hu-
jusmodi.

QUÆSTIO II.

De Collatione Beneficiorum.

Beneficia,
quibus mo-
dis conferri
soleant?

18. **C**ONCL. I. Beneficia Ecclesiastica tribus potissimum
modis obtineri, conferri que solent; videlicet per Ele-
ctionem, Præsentationem, & liberam Collationem.
Ita communis; atque desumitur ex illa vulgata divisione Bene-
ficiorum in electiva, patronata, & collativa, de quibus *n. 11.* jam
dictum est.

Alii modi
eadem ob-
tinendi.

19. Dicitur notanter, *tribus potissimum modis*. Nam, quam-
vis hi tres sint communiores, & præcipuè usitati modi, quibus
Beneficia Ecclesiastica obtinere, conferri que solent, ea nihilo-
min.